

Hajduk Žarko.

Besno bojna povihrava sila,
ob Vardarju je krvava žetev,
grozno tam mori, strašno svetkuje.
Konjski repi vijejo se v zraku,
polumesec sije pregrozeče
iz oblakov dima in pepela.
Žarko, sin planine skalovite,
dom ostavi, ženo in otroke,
v sedlo plane vrancu, meč in kopje
k sebi stisne, da kot strelj strašni
izpusti v sovražno ju krdelo.

Izpusti v sovražno ju krdelo,
ko zaplete v bojno se vihranje.
Z njim so borci, z njim junaki smeli,
vsi spojeni v neprobojno četo,
ki si med sovraga krči cesto.
Levo, desno šviga ostro jeklo,
zemlja koplje v krvi se junaški,
Turek se pomika v divjem begu,
kamor ga poganja smrtna groza.
A ko se odmika na planine,
uničuje vse, kar mu na begu
roka krvoločna v plen doseže.

Žarko si otare znojno čelo,
meč spusti v nožnico, vrancu deje:
»Bratec moj, sedaj se v dom spustiva,
da pozdraviva predrago ženo,

da pozdraviva dečico mojo!«
Grivo mu pogladi in v stremenih
spne se Žarko, da bi prej zagledal
dom in ženo in otroke svoje.

Bolečina mu srce presune,
ko zazre pred sabo pogorišče,
ko otrok in žene ne zagleda —
vse uničil je sovražnik kruti!
»Bratec moj,« de Žarko ljuti vrancu,
»za sovragom me ponesi brzo,
da osvetim strašno to dejanje!«

Ni viharja, ki tako divjal bi,
kakor konj z osvetnikom se peni,
grozo, strah in smrt noseč sovragu.
A pred pragom tam goreče hiše
mladi Turčič plaka preobupno:
majko in očeta so mu vzeli,
njega le pustili so siroto.
Kopje že se nagne, da prebode
dete bedno... a tedaj se Žarku
orosi oko sokolje, svojcev
spomni se in k sebi dvigne
plašnega otroka in ljubeče
reče mu besedo tolažečo:
»Oj, sirota, naj ti jaz bom oče,
naj ti oče bom in brat in matil!«

E. Gangl.